

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Snåsa kommune

Møtedato

19.05.2022

Saknr

08/22

Saksbehandler Ragnhild Aashaug**Arkivkode** FE - 216**Arkivsaknr** 21/341 - 9**Forslag til vedtak**

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til uttalelse om kommunekasses årsregnskap, og kommunens årsberetning 2021.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes til kommunestyret, med kopi til formannskapet, til fremleggelse ved behandling av årsregnskapet og årsberetning

Vedlegg

Kontrollutvalgets uttalelse

Revisors beretning 2021

Forklaring regnskapsbegreper

Tallanalyse Snåsa økonomisk handleevne

Tallanalyse Snåsa betalingsevne

Årsregnskap 2021

Årsberetning 2021

Saksfremlegg

Kommunestyret er ansvarlig for å forvalte kommunens økonomi, herunder vedta årsregnskap og årsberetning, jf. kommuneloven § 14-2. Årsregnskapet skal vise kommunens inntekter og bruk av midlene den har til rådighet. Årsregnskapet må sees i sammenheng med kommunens årsberetning. Sammen utgjør disse noen av de viktigste dokumentene kommunestyret behandler i løpet av året.

Fristen for å levere årsregnskap og årsberetning er henholdsvis 22.02. og 31.03, jf. kommuneloven §14-6 og 14-7. Revisjonsberetningen skal avlegges innen 15.04. Kommunestyret må behandle årsregnskap og årsberetning innen 30.06.

Årsregnskapet skal bestå av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomisk oversikt og noteopplysninger. Årsregnskapet skal vise regnskapstall på samme detaljnivå som i årsbudsjettet.

Kommunekassens årsregnskap

Kommunekassens årsregnskap er utformet i samsvar med gjeldende lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk, og er avlagt innen fristen.

Noen kommentarer til årsregnskapet:*Driftsregnskapet*

- Driftsregnskapet viser at kommunekassen hadde kr 149,5 mill. til fordeling netto drift i 2021.
- Brutto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter kr 13,6 mill.
- Netto driftsresultat viser driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag og er på kr 14,1 mill.

Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på 5,6 %. Kommunens måltall er 1,5%. Teknisk beregningsutvalg (TBU) sier at netto driftsresultat bør være minimum 1,75%, men bør helst være over 4%.

Flere virksomheter har hatt et mindreforbruk i 2021, med unntak av barnehage, pleie- og omsorgstjenesten og utviklingsenheten. Pleie- og omsorgstjenesten og utviklingsenheten hadde også et merforbruk i 2020.

Årsberetningen oppsummerer at et betydelig bedre driftsresultat enn forventet i hovedsak skyldes tre forhold:

- Frie inntekter ca. 9 mill. høyere enn budsjett pga. økt skatteinngang og noe mer i rammeoverføring og eiendomsskatt.
- Regnskapsmessig forbruk til fordeling ca. 5,4 millioner lavere enn budsjettet, særlig pga. inntektsføring av premieavvik på pensjon.
- Netto finansutgifter ca. 2,1 million lavere enn budsjett, pga. lavere rente og noe høyere utbytte.

Investeringsregnskapet

Kommunens totale investeringer i anleggsmidler for 2021 var på kr 89,1 mill. mot kr 110,8 mill. i 2020. Investeringene ble ca. kr 25,2 mill. lavere enn regulert budsjett.

Avviket skyldes hovedsakelig periodiseringsforskjeller knyttet til fremdriftsplan, og fakturering for kommunes to største investeringsprosjekt med sykehjem og flerbrukshall.

Lånefinansieringen av anleggsmidler ble i 2021 på kr 34,2 mill. mot kr 88,4 mill. i 2020.

Balanseregnskapet

Balansen består av anleggsmidler, omløpsmidler, gjeld og egenkapital.

- Egenkapitalen er økt fra kr 157,4 mill. i 2020 til kr 235,9 mill. i 2021.

Økningen skyldes mer midler på fond, sammen med økning på kapitalkonto. Av endringene på kapitalkonto skyldes mesteparten aktivering av anleggsmidler og bruk av lån.

- Disposisjonsfond er økt med 11,7 mill. kr fra 25,0 mill. til kr 36,7 mill. og utgjør nå 14,6% av driftsinntektene.

Kommunens måltall er minimum 7%.

- Bundne driftsfond er økt fra kr 11,9 mill. til kr 14,4 mill.

Noter til regnskapet

Noter er opplysninger som gis som en del av årsregnskapet. Notene skal bidra til å øke forståelsen av regnskapet, og skal ha en klar henvisning til postene i regnskapet som kommenteres.

Sekretariatet har ingen kommentarer til disse.

Konsolidert årsregnskap

Kommunen skal også levere et konsolidert regnskap ifølge kommuneloven. Kommunen har

ingen særregnskap som skal konsolideres, slik at kommunekassens årsregnskap oppfyller lovkravene.

Kommunens årsberetning

Kommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Årsberetningen er avlagt innen fristen og inneholder opplysninger om regnskapet og redegjørelser som loven krever.

Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om forvaltningen av finansielle midler og gjeld. I tillegg skal kommunedirektøren etter årets utgang legge fram en rapport som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året. Dette gjøres ofte sammen med eller i årsberetningen.

Kommunens årsmelding

Kontrollutvalget har ikke plikt til å uttale seg om kommunens årsmelding. Årsmeldingen gir utfyllende opplysninger om aktiviteten og måloppfylling i de ulike enhetene, og legges frem som en egen sak.

Andre kommentarer

De grunnleggende kravene til økonomiforvaltningen skal bidra til at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, at planene er realistiske, at finans- og gjeldsforvaltningen ikke innebærer vesentlig risiko og at betalingsforpliktelsene kan innfris ved forfall. (Se vedlagte skjema for vurdering av kommunaløkonomisk bærekraft)

- Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld i balansen, og er et uttrykk for kommunens handlingsrom. Arbeidskapitalen er på 15,3 % mot 3,4 % året før. Snåsa kommune har ikke vedtatt egne måltall for denne indikatoren, men en ofte brukt målsetting vil være at den over tid ikke bør ligge under 10%.
- Likviditetsgrad er nøkkeltall som brukes for å si noe om hvor god likviditet en kommune har. Likviditet er et mål for betalingsevne. Likviditetsgrad 1 er på 2,3. Denne bør normalt være større enn 2.
- Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Dersom en kommune har høy gjeldsgrad, fører dette til høye årlige utgifter til avdrag og renter i lang tid fremover.

Kommunens måltall for langsiktig gjeld i % av driftsinntekter er maksimalt 105%. Gjennom 2021 har langsiktig gjeld blitt redusert til 107,8 prosent mot 113,1 % i 2020.

Dette er for høyt i forhold til satt måltall.

Kommunestyret legger føringer for hvordan bevilgningene skal brukes gjennom budsjettpremissene. Kommunedirektøren skal gjøre rede for avvik fra budsjettpremissene i årsberetningen. Dette er gjort.

Revisjonsberetning

Kommunekassens årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA.

Revisjonsberetningen er datert den 31.03.2022, og er avgitt som ren beretning.

Det er mottatt et revisjonsnotat i forbindelse med revisjonsberetningen. I forbindelse med årsoppgjørsrevisjon utarbeider revisor ofte et revisjonsnotat til administrasjonen om forhold som ikke har betydning for bedømmelsen av årsregnskapet, men som administrasjonen ev. må følge opp. Det henvises til foregående sak 7/22.

Nummererte brev

Ifølge kommuneloven § 24-7 plikter revisor å påpeke en del nærmere angitte forhold i nummerert brev. Dette gjelder vesentlige forhold, som for eksempel forhold som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet eller mangler i rutiner for økonomisk intern kontroll.

Kommunen har ikke mottatt nummerert brev.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kommuneloven og kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften sier at kontrollutvalget skal avgis uttalelse til kommunestyret, med kopi til formannskapet før de avgir innstilling om årsregnskap og årsberetning.

Utkast til kontrollutvalgets uttalelse er vedlagt.

Vurdering

Kontrollutvalget skal uttale seg om årsregnskapet er revidert på betryggende måte, utført i samsvar med lov, forskrift og god (kommunal) revisjonsskikk samt kontrollutvalgets eventuelle instruksjer og avtaler med revisor. Uttalelsen skal også omfatte årsberetningen, om den omtaler forhold loven krever.

Kommunes årsregnskap og årsberetning er revidert av Revisjon Midt-Norge SA, og avgitt innen fristen. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstillende de kravene som er stilt i lov og forskrift.

Sekretariatet vil trekke fram følgende om avlagt årsregnskap og årsberetning:

- Kommuneloven pålegger kommunene å fastsette egne målsettinger for en kunne ha en bærekraftig kommuneøkonomi over tid. Kommunens måltall er derfor en viktig pekepinn for hvordan den økonomiske bærekraften, og måltallene for Snåsa kommune er slik:
 - Netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på 5,6 %. Kommunens måltall er 1,5%.
 - Disposisjonsfond i % av driftsinntekter er på 14,6%. Kommunens måltall er minimum 7%
 - Kommunenes langsiktige gjeld er 107,8% av driftsinntekter. Kommunens måltall er maksimalt 105%.
- Kommunen kommer godt ut med et høyt netto driftsresultat. Det skyldes i hovedsak ytre forhold som økte frie inntekter, føring av premieavvik på pensjon og lavere finansutgifter.
- Lånegjelden er høy, og kommunen er sårbar for økte kostnader knyttet til inflasjon, renteøkning, forventninger om økte lønninger, økte krav og kostnader knyttet til bærekraft og demografiutviklingen.
- Den økonomiske internkontrollen på overordnet nivå for kommunen er vurdert som tilfredsstillende.

På grunnlag av momentene over, vil sekretariatet peke på at dagens drifts- og investeringsnivå krever nøkternhet for å ivareta den økonomiske handleevnen over tid.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å gi en uttalelse i samsvar med vedlagt forslag. Kontrollutvalget har likevel anledning til å gi flere kommentarer til årsregnskap og årsberetning.